

“ТАСДИҚ МЕКУНАМ”

Реъгори Донишгоҳи давлатии
хуқуқ, бизнес ва сиёсати
Тоҷикистон, д.и.и., профессор
Шарифзода М.М.
«_ _» 09
2023 с.

ХУЛОСАИ

кафедраи сиёсатшиносии Донишгоҳи давлатии хуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон

Диссертатсияи Ҳошимова Наргиса Абдуҷабборовна дар мавзуи “Ҷомеаи шаҳрвандӣ: ташаккул ва инкишофи он дар Ҷумҳурии Тоҷикистон” барои дарёftи дараҷаи илмии номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯи ихтисоси 23.00.02 - Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ дар кафедраи сиёсатшиносии факултети сиёсатшиносӣ ва муносибатҳои байналхалқии Донишгоҳи давлатии хуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон омода гардидааст.

Дар марҳалаи омода намудани диссертатсия Ҳошимова Наргиса Абдуҷабборовна ҳамчун унвонҷӯи кафедраи сиёсатшиносии факултети сиёсатшиносӣ ва муносибатҳои байналхалқии Донишгоҳи давлатии хуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон фаъолият намуд. Ҳамзамон ӯ аз соли 2012 то соли 2022 ба ҳайси асистенти кафедраи сиёсатшиносӣ фаъолият менамояд.

Ҳошимова Н.А. соли 2012 факултети сиёсатшиносӣ ва муносибатҳои байналхалқиро бо ихтисоси сиёсатшиносӣ хатм намудааст.

Роҳбари илмӣ – доктори илмҳои сиёсӣ, профессор Акмалова М.А. ба ҳайси декани факултети сиёсатшиносӣ ва муносибатҳои байналхалқӣ фаъолият менамояд.

Имтиҳонҳои номзадиро аз фанҳои таърих ва фалсафаи илм, забонианглисӣ супоридааст.

Вобаста ба натиҷаҳои муҳокимаи рисола хулосаҳои зерин қабул гардианд:

Масъалаи ҷомеаи шаҳрвандӣ дар замони мусоир таваҷҷӯҳи муҳакқиқон ва коршиносони соҳаҳои муҳталифи илмҳои иҷтимоиро ба ҳуд ҷалб намуда, даҳсолаҳои охир масъалаи ташаккулу инкишоф ва паҳлӯҳои муҳталифи он ба яке аз мавзуъҳои пурбаҳстарин дар назария ва амалияи сиёсӣ табдил ёфтааст. Аз он ҷумла, муҳиммияти нақши ҷомеаи шаҳрвандӣ дар рушди сиёсии кишварҳои пасошӯравӣ аз зумраи мавзуъҳои баҳсталаб миёни муҳакқиқон гардидааст. Дар шароити имрӯза системаи сиёсии демократӣ ҳамчун фазое эътироф шудааст, ки дар он инкишофи озодонаи шаҳс таъмин гардида, риояи воқеии ҳукуқу озодиҳои инсон ва шаҳрванд кафолат дода мешавад. Аз ин рӯ, таҳқиқу омӯзиши масъалаи ташакkul ва инкишофи ҷомеаи шаҳrвандӣ, ҳамчун механизми муҳимми раванди демократисозии ҷомеа ва таҳқими унсурҳои демократӣ аҳамияти илмӣ ва амалӣ пайдо намудааст.

Ташаккули унсурони ҷомеаи шаҳrвандӣ дар фаҳмиши мусоiri он дар Тоҷикистон ба замони мусоир рост меояд. Шурӯъ аз охiri солҳои 70-ум дар ҳудуди кишвар муносибатҳо ва ниҳодҳо пайдо гаштанд, ки ҳусусияти ғайридавлатӣ дошта, манфиатҳои одамонро таҳти ҳимояи хеш қарор доданд. Аммо фаъолияти чунин ниҳодҳо чандон фарогир набуд. Сиёсати “бозсозӣ” ва дар заминаи он пошхӯрии ИҶШС дар даҳai охiri асри XX аксарияти давлатҳои пасошӯравӣ, аз ҷумла, Ҷумҳурии Тоҷикистонро дар раванди дигаргуниҳои ҷиддӣ қарор дод. Ҳусусан, дар системаи сиёсии кишвар тағиироти ҷиддӣ ба миён омад. Ташакkul ва инкишофи ҷомеаи шаҳrвандӣ ҳамчун пояти зарурии таҳқими давлати ҳукуқбуёнӣ ва демократӣ шинохта мешуд.

Аҳамияти мавзуи интихобшуда дар он ифода мейбад, ки зарурияти омузиш ва баррасии на танҳо маҳсусиятҳои раванди ташакkul ва

инкишофи чомеаи шаҳрвандӣ дар Тоҷикистон мавриди таҳқиқ қарор гирад, балки масъалаҳо ва монеаҳо дар роҳи рушди чомеаи шаҳрвандӣ дар кишвар низ муайян ва роҳҳои ҳалли он нишон дода шавад.

Зикр намудан бамаврид аст, ки аз рӯзҳои аввали таъсисёбии ниҳодҳои муосири чомеаи шаҳрвандӣ, хусусан иттиҳодияҳои ҷамъиятии муҳталиф таъсиргузории онҳо ба системаи сиёсии Тоҷикистон назаррас буд. Мутаассифона, дар замони бозсозӣ ва солҳои аввали соҳибистиқлолӣ фаъолияти созмонҳои муҳталифи ҷамъиятий дар Тоҷикистон на ҳосияти созандагӣ, балки бештар ҷиҳатҳои низоъангезро ба ҳуд гирифта буд, ки дар муборизаҳои сиёсӣ барои қудрати сиёсӣ ифода мегардид. Дар оғози бунёди давлатдории миллӣ дар аксари давлатҳои пасошӯравӣ мағҳуми “чомеаи шаҳрвандӣ” ҳамчун мӯъциза фаҳмида шуда, кӯшиши дигаргун соҳтани воқеяияти иҷтимоӣ бо дарназардошти стандартҳои Ғарбӣ ба вуҷуд омада буд. Ғолибан чунин тасаввур карда мешуд, ки барои бунёди чомеаи шаҳрвандӣ қонунӣ намудани моликияти хусусӣ ва эълон намудани хуқуқҳои сиёсӣ ва иҷтимоию иқтисодии инсон кофӣ аст. Лекин барои бунёди чомеаи шаҳрвандӣ танҳо ин тадбирҳо кофӣ набуда, дар навбати ҳуд меъёрҳо ва арзишҳои ғарбии чомеаи шаҳрвандиро пурра ҷорӣ намудан низ ғайриимкон аст. Бинобар ин дар назди Тоҷикистон зарурати ташаккул додани чомеаи шаҳрвандӣ бо дарназардошти маҳсусиятҳои фарҳанги миллӣ ва таҷрибаи таъриҳӣ меистод.

Дар шароити Тоҷикистон ба таври тадриҷӣ унсурҳо ва арзишҳои чомеаи демократӣ таҳқим меёбанд. Албатта, дар ин самт нақши чомеаи шаҳрвандӣ назаррас аст. Аз ин рӯ, омӯзиши паҳлӯҳои муҳталифи ташаккул ва рушди чомеаи шаҳрвандӣ дар шароити имрӯзai рушди низоми демократӣ дар Тоҷикистон муҳим ва рӯзмарра мебошад. Хусусан омӯзиши паҳлӯҳои муҳталифи ташаккул, инкишоф ва фаъолияти ниҳодҳои чомеаи шаҳрвандӣ дар доираи илмҳои иҷтимоӣ ба як амри зарурӣ табдил ёфтааст. Омӯзиши ҳамаҷонибаи маҳсусиятҳои ҳоси

раванди ташаккул ва инкишофи он имконият медиҳанд, ки раванди рушди минбаъдаи кишвар ба таври дуруст хулосабарорӣ ва натиҷагирий гардад.

Дар таҳқиқоти диссертатсионӣ тағииротҳои сифатии тайи солҳои соҳибистиклолии кишвар суратгирифта мавриди таҳлили ҳамаҷониба қарор дода шудаанд ва метавон натиҷаҳои бадастовардашударо дар таҳқиқотҳои минбаъда истифода намуд. Онҳо дар раванди таҳлил ва хулосагириҳои омӯзиши раванди демократисозӣ ва рушди ҷомеаи шаҳрвандӣ дар Тоҷикистон аҳамияти муҳим доранд. Аҳамияти таҳқиқоти диссертатсионӣ, инчунин, дар он зоҳир мегардад, ки ба таври назариявӣ маҳсусиятҳои асосии ташаккул ва инкишофи ҷомеаи шаҳрвандӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон нишон дода мешаванд.

Дар таҳқиқоти диссертатсионӣ, муаллиф бештар ба муқаррарот ва хулосаҳои назариётчиёни илмҳои сиёсӣ, муҳаққиқони барҷастаи Ғарб, форсу тоҷик ва ғайра, ки бевосита ба масъалаи таҳқиқшаванда рӯварӣ намудаанд, такя намудааст.

Мақсади асосии таҳқиқоти диссертатсиониро омӯзиш, таҳлил ва натиҷагирии ҳусусиятҳои ташаккул, инкишоф ва фаъолияти ҷомеаи шаҳрвандӣ дар Тоҷикистон дар давраи соҳибистиклолии кишвар, ошкор намудани мушкилоти мавҷуда дар ин самт ва пешниҳоди модели мусоиди ҳамкории сохтори давлатӣ ва ҷомеаи шаҳрвандӣ ташкил медиҳад.

Навғонии илмии таҳқиқоти диссертатсионӣ аз мақсад ва вазифаҳои пешгузошташуда бармеояд, ки ҷиҳатҳои зеринро дар бар мегирад:

– мағҳуми “ҷомеаи шаҳрвандӣ” аз решай этимологии хеш то ба имрӯз мавриди пайгирӣ қарор дода шуда, нақши мутафаккирони муҳталиф дар ташаккули таълимоти ҷомеаи шаҳрвандӣ таҳлил гардидааст. Дарки мағҳуми “ҷомеаи шаҳрвандӣ” ба таври васеъ суратгирифта, мавҷудияти унсурони он дар ҳар давру замон ошкор карда шудааст. Муаллиф дар асоси баррасии таълимот ва назарияҳо фаҳми

муосири “чомеаи шаҳрвандӣ”-ро муайян карда, дидгоҳҳои мавҷударо гурӯҳбандӣ кардааст;

– нақши омилҳои муҳталиф, аз он ҷумла, равандҳои модернизатсионӣ ва демократикунонӣ, ҳамчунин ҳар гуна ҳаракатҳои иҷтимоӣ дар ташаккул ва инкишофи чомеаи шаҳрвандӣ муайян карда шудаанд. **Муаллиф** ҷиҳатҳои худидорашавандагию ҳудинкишофёбандагӣ ва плюралистии чомеаи шаҳрвандиро ошкор намудааст. Ҳамчунин таъсири масъалаҳои ҳалталаби ҷамъиятӣ, раванди ҷаҳонишавӣ ва технологияи муосири коммуникатсионӣ дар ташаккул ва рушди чомеаи шаҳрвандӣ таҳлил карда шудааст. Ошкор гардидааст, ки ташаккул ва рушди чомеаи шаҳрвандӣ дар замони муосир танҳо аз тамоюлҳои мусбат иборат намебошад;

– ташаккул ва рушди чомеаи шаҳрвандӣ дар Тоҷикистон зери таъсири омилҳои замонӣ ва ҳолати рушди сиёсӣ сурат гирифтааст. Ошкор карда шудааст, ки дар ҳама давру замон ниҳодҳои анъанавии чомеаи шаҳрвандӣ миёни мардуми форсу тоҷик амал менамуданд. Муаллиф ошкор намудааст, ки дар шароити Тоҷикистон ниҳодҳои чомеаи шаҳрвандӣ ба системаи сиёсии кишвар таъсири назаррас гузоштаанд, ки ҳам хосияти мусбат ва ҳам хосияти манфири доро мебошад. Муносибати миёни мақомоти давлатӣ ва чомеаи шаҳрвандӣ дар Тоҷикистон тамоюл ба ҳамкорӣ ва ҳамоҳангиро дорад;

– дарки муҳимми чомеаи шаҳрвандӣ шинохти он ҳамчун маҷмӯи ниҳодҳои ҷамъиятӣ ва гайриҳукуматӣ аст. Ошкор карда шудааст, ки хосияти муҳимми ташаккул ва рушди чомеаи шаҳрвандиро дар Тоҷикистон гуногуни таркибию ниҳодии он ташкил медиҳад. Ташаккул ва рушди заминаи ниҳодии чомеаи шаҳрвандӣ дар Тоҷикистон зери таъсири омилҳои эндогенӣ ва экзогенӣ сурат гирифтааст. Дар шароити Тоҷикистон ниҳодҳои муҳталифи чомеаи шаҳрвандӣ дар ҳалли масъалаҳои муҳталифи ҷамъиятию сиёсӣ нақши муҳим доранд;

— дар шароити Тоҷикистон дар самти ташаккул ва инкишофи ҷомеаи шаҳрвандӣ дастовардҳои назаррас ба назар мерасанд, аммо новобаста аз ин омилҳои мухталифе вучуд доранд, ки ба тавсееи нақши ҳодҷои ҷомеаи шаҳрвандӣ ва фаъолияти самарбахши онҳо таъсир мегузоранд. Муаллиф таъсиррасонии омилҳои мухталифи иқтисодӣ, иҷтимоӣ, фарҳангӣ ва сиёсӣ, хусусан набудани таҷрибаи коғии демократиро ба рушду тавсееи нақши ҷомеаи шаҳрвандӣ дар Тоҷикистон ба исбот расонидааст.

Муқаррароти асосӣ, хulosсаҳо ва тавсияҳои амалии таҳқиқотро метавон дар кори мақомоти муайяни ҳокимиyaти давлатӣ ва ҳодҷои ҷомеаи шаҳрвандӣ, дар раванди омода намудани консепсияҳо ва стратегияҳои минбаъдаи инкишофт ва барномаҳои мақсаднок ҷиҳати рушди равандҳои демократикунонӣ ва ҷомеаи шаҳрвандии қишвар истифода намуд. Натиҷаҳои ба даст овардаро инчунин метавон ҳангоми омӯзиши фанҳои таълимии “Сиёсатшиносӣ”, “Назарияи сиёсат”, “Сиёсатшиносии амалий”, “Сиёсатшиносии муқоисавӣ”, “Хукумати Тоҷикистон”, “Ҳизбҳои сиёсӣ ва сохтори ҳизбҳо”, “ВАО ва сиёсат”, “Модернизатсияи сиёсӣ” ва ғайра дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ истифода намуд.

Саҳми шаҳсии унвонҷӯи дарёфти дараҷаи илмӣ дар он ифода меёбад, ки интихоби мавзӯъ, таҳия ва таҳлили ҳамаҷонибаи таҳқиқоти диссертатсионӣ натиҷаи фаъолияти чандинсолаи илмии муаллиф мебошад. Муаллиф дар ҳамаи марҳилаҳои таҳқиқот иштироки бевосита намуда, натиҷаҳои таҳқиқоти мазкурро мустақилона ҷамъбаст кардааст.

Рисолаи диссертатсионии Ҳошимова Наргиса Абдуҷабборовна таҳқиқоти мустақилона, ба таври эҷодкорона ба итномрасидан пажӯҳиши илмие мебошад, ки аҳамияти назариявӣ ва амалиро доро буда, бо хусусиятҳои мубрамӣ ва навгониҳо фарқ менамояд. Диссертатсия бо дараҷаи баланди методологӣ ва амалии таҳлили масъалаҳои ташаккул ва инкишофи ҷомеаи шаҳрвандӣ дар Тоҷикистон

ва ба самтҳои афзалиятноки рушди илм алоқаманд мебошад. Ҳамаи пешниҳодот ва нуктаҳои илмӣ, хулосаву тавсияҳо асоснок буда, аҳамияти назариявӣ ва амалӣ доранд.

Диссертатсияи Н.А. Ҳошимова дар мавзуи “Чомеаи шаҳрвандӣ: ташаккул ва инкишофи он дар Ҷумҳурии Тоҷикистон” барои дарёғти дараҷаи илмии номзади илмҳои сиёсӣ ба шиносномаи ихтисосҳои Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси 23.00.02 - Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ мутобиқат менамояд.

Мақолаҳои нашршуда ва автореферати кори диссертационӣ мазмуни асосии рисоларо инъикос менамоянд.

Мақолаҳои илмии муаллиф, ки дар маҷаллаҳои илмии тақризшавандай Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр шудаанд:

1–М. Ҳошимова Н.А. Муҳтассоти назарияи чомеаи маданий дар замони муосир [Матн] / Н.А. Ҳошимова // Ахбори Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон. Силсилаи илмҳои чомеашиносӣ – 2020. – № 2 (83). – С. 148–156. ISSN 2076–2569.

2–М. Ҳошимова Н.А. Нақши чомеаи маданий дар ҳалли мушкилоти ҷамъиятий [Матн] / Н.А. Ҳошимова, Ш.Х. Солиев // Гузоришҳои Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон. Шуъбаи илмҳои ҷамъиятишиносӣ. – 2020. – № 3 (011). – С. 158–163. ISSN 2076–2569.

3–М. Ҳошимова Н.А. Нақши чомеаи маданий дар муқовимат бо ифратгароӣ ва терроризм [Матн] / Н.А. Ҳошимова, Ш.Х. Солиев // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иктисодӣ ва ҷамъиятий. – 2020. – № 4. – С. 298–304. ISSN 2413–5151.

4–М. Ҳошимова Н.А. Маъсалаҳои таҳқими чомеаи шаҳрвандӣ дар шароити Тоҷикистони муосир [Матн] / Н.А. Ҳошимова // Ахбори Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон. Силсилаи илмҳои чомеашиносӣ – 2022. – № 3 (92). – С. 154–161. ISSN 2411–1945.

5–М. Ҳошимова Н.А., Акмалова М.А. Баъзе ҷанбаҳои назариявии муносибатҳои мутақобилаи давлат ва ҷомеаи шаҳрвандӣ [Матн] / Н.А. Ҳошимова // Ахбори Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон. Силсилаи илмҳои ҷомеашиносӣ – 2023. – № 1 (95). – С. 102–109. ISSN 2411-1945.

6–М. Ҳошимова Н.А. Ҳусусиятҳои ташаккули ҷомеаи шаҳрвандӣ дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] / Н.А. Ҳошимова // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятий. – 2023 – № 2. – С. 313–319. ISSN 2413-5151.

Нуктаҳои асосии таҳқиқот дар конференсияҳо ва семинарҳои гуногуни илмию амалии донишгоҳӣ, ҷумҳурияйӣ ва байналмилалӣ пешниҳод гардидаанд, аз ҷумла:

7–М. Ҳошимова Н.А. Роль молодежи в развитии гражданского общества [Текст] / Н.А. Ҳошимова, М.А. Акмалова // Материалы международной научно-практической конференции “Местное самоуправление в Таджикистане” (27-28 февраля соли 2014). – Душанбе, 2014. – С. 63–66.

8–М. Ҳошимова Н.А. Взаимодействие государственной власти с институтами гражданского общества [Текст] / Н.А. Ҳошимова, М.А. Акмалова // Материалы международной научно-практической конференции “Взаимодействие государственной власти с гражданским обществом в Республике Таджикистан” (14-15 октября соли 2015). – Душанбе, 2015. – С. 102–106.

9–М. Ҳошимова Н.А. К вопросам о роли семьи в гражданском образовании [Текст] / Н.А. Ҳошимова // Маводи конференсияи ҷумҳурияйӣ таҳти унвони «Оилаи солим – ҷомеаи солим». – Душанбе, 2015. – С. 253–261.

10–М. Ҳошимова Н.А. Накши ниҳодҳои ҷомеаи шаҳрвандӣ дар мустаҳкам намудани истиқлолияти давлатӣ [Матн] / Н.А. Ҳошимова // Маҷмӯи мақолаҳои конференсияи ҷумҳурияйӣ ба 25-солагии

истиклолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон. –Душанбе, 2016. – С. 92–95.

11-М. Ҳошимова Н.А. Таҳлили назариявии таносуби давлат ва ҷомеаи маданий [Матн] / Н.А. Ҳошимова // Маводи конференсияи байналмилалии илмӣ-амалии онлайн таҳти унвони “Масъалаҳои муҳимми идоракуни давлатӣ ва худидоракуни маҳаллӣ дар шароити татбиқи ҳукумати электронӣ”. (23-24 октябри соли 2020). –Душанбе, 2016. – С. 198-203.

Баъд аз гузориш ва муҳокимаи кори диссертационии Ҳошимова Наргиса Абдуҷабборовна дар мавзуи “Ҷомеаи шаҳрвандӣ: ташаккул ва инкишофи он дар Ҷумҳурии Тоҷикистон” барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯи ихтисоси 23.00.02 - Ниходҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ, тақризи роҳбари илмӣ д.и.с., профессор Акмалова Мунира Абдунаబиевна, н.и.с., дотсент Сайдзода Ш.Ш., н.и.с., дотсент Якубов Ҷ.К., н.и.т., дотсент Одинаев А., н.и.с., дотсент Солиев Ш.Х., н.и.т., дотсент Қобилова С.Я., н.и.т., дотсент Солиҳоҷаева С.А. ва д.и.с., профессор Каримов Ш. кафедраи сиёsatшиносӣ бо дарназардошти аҳамияти назариявӣ ва амалӣ, мубрамият ва навғониҳо, ҳамчунин натиҷаҳо, хулосаҳо ва тавсияҳои амалии таҳқиқоти муаллиф дар асоси овоздиҳии кушод

ҚАРОР ҚАБУЛ КАРДА ШУД:

1. Диссертацияи Ҳошимова Наргиса Абдуҷабборовна дар мавзуи “Ҷомеаи шаҳрвандӣ: ташаккул ва инкишофи он дар Ҷумҳурии Тоҷикистон”, ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯи ихтисоси 23.00.02 - Ниходҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ пешниҳод гардидааст, кори илмии анҷомёфта мебошад. Он тамоми хусусиятҳои кори диссертациониро дар худ таҷассум менамояд.

2. Кори диссертационии мазкур ба Шурои диссертационии 6D.
КОА-001 дар назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон пешниҳод
карда шавад.

Хулоса дар маҷлиси кафедраи сиёсатшиносии Донишгоҳи давлатии
хуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон қабул гардидааст.

Дар маҷлиси кафедра 17 нафар иштирок намуданд. Натиҷаҳои
овоздиҳӣ: «тарафдор» – 17 нафар, «муқобил» - нест, «бетараф» – нест.

Протоколи № 2 аз 25 сентябри соли 2023.

Раиси маҷлис, мудири кафедраи
сиёсатшиносии факултети
сиёсатшиносӣ ва муносибатҳои
байналхалқии ДДҲБСТ

Сайдзода Ш.Ш.

Котиби маҷлис, н.и.т.,
дотсенти кафедра

Одинаев А.

Имзоҳои Ш.Ш.Сайдзода ва
А. Одинаевро тасдиқ менамоям:
Сардори раёсати кадрҳо ва корҳои
махсуси Донишгоҳи давлатии хуқуқ,
бизнес ва сиёсати Тоҷикистон

Мирпочоев И.Х.

Донишгоҳи давлатии хуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон
Суроғ: 735700, Ҷумҳурии Тоҷикистон
ш. Хӯҷанд, микронаҳияи 17-ум, бинои 1.
Тел: + 992 (3422) 2-38-11
Факс: + 992 (3422) 2-51-70
E-mail: tsulbp@rambler.ru, info@tsulbp.tj